

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 74/02-33

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Jána Mazáka a zo sudcov Jána Auxta a Jána Lubyho na neverejnom zasadnutí 4. apríla 2003 v konaní o sťažnosti MUDr. D. B., L., zastúpenej advokátkou Mgr. V. H., L., ktorou namieta porušenie jej základného práva na prerokovanie jej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu vo Zvolene vo veci vedenej pod sp. zn. D 1213/92, za účasti Okresného súdu vo Zvolene, na neverejnom zasadnutí takto

r o z h o d o l:

1. Základné právo MUDr. D. B. na prerokovanie jej veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu vo Zvolene vo veci vedenej pod sp. zn. D 1213/92 porušené bolo.

2. MUDr. D. B. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie vo výške 100 000 Sk (slovom Jedenstotísíc slovenských korún), ktoré je jej Okresný súd vo Zvolene p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Okresnému súdu vo Zvolene p r i k a z u j e, aby v konaní vedenom pod sp. zn. D 1213/92 konal bez zbytočných priet'ahov.

4. Okresný súd vo Zvolene j e p o v i n n ý uhradiť MUDr. D. B. do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia trovy konania vo výške 12 398 Sk (slovom Dvanásťtisícristodevät'desiatosem slovenských korún) na účet advokátky Mgr. V. H., L.

O d ô v o d n e n i e:

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 26. novembra 2002 sp. zn. IV. ÚS 74/02 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie s'ťažnosť MUDr. D. B., L., (ďalej len „s'ťažovateľka“), zastúpenej advokátkou Mgr. V. H., L., v časti, ktorou namieta porušenie jej základného práva na prerokovanie jej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu vo Zvolene (ďalej len „okresný súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. D 1213/92.

S'ťažovateľka vo svojej s'ťažnosti okrem iného uviedla:

„Dedičská vec po nebohom M. B. napadla na Okresnom súde vo Zvolene 20. 5. 1992.

Až (s odstupom takmer desiatich mesiacov) 8. 3. 1993 bola vec podľa rozvrhu práce zverená notárke JUDr. D. H. 12. 9. 1994 (s odstupom dvoch rokov a troch mesiacov od nápadu veci) oznámila Notárska komora SR ako odpoveď na sťažnosť MUDr. B. zo dňa 15. 7. 1994 na nečinnosť notárky, že vo veci doteraz pojednávanie vytýčené nebolo z dôvodu, že notárka ešte nemá k dispozícii všetky listinné podklady.

O tieto podklady požiadala až v júni 1994 KÚ správu katastra L.“

Sťažovateľka ďalej uviedla, že nakoľko sa v dedičskej veci po poručiteľovi (jej otcovi) stále nekonalo, obrátila sa znovu na Notársku komoru Slovenskej republiky, a to listom z 3. apríla 1995. Notárska komora Slovenskej republiky zdôvodnila nečinnosť notárky tým, že stále nemá k dispozícii jedno dedičské rozhodnutie, ktoré jej sťažovateľka nadväzne na to (na základe jej žiadosti z 19. apríla 1995) bezodkladne doručila.

V súvislosti s tým poukazuje sťažovateľka na ustanovenie § 175zb Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), podľa ktorého môže súd odňať vec poverenému notárovi, ak napriek predchádzajúcemu upozorneniu spôsobí zbytočné prieťahy v súdnom konaní, a vyčíta okresnému súdu, že nepostupoval podľa citovaného ustanovenia. Takýto postoj okresného súdu podľa vyjadrenia sťažovateľky spôsobil, že stratila voči nemu dôveru, a z toho dôvodu 20. novembra 1995 podala Krajskému súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) návrh na vylúčenie sudcov okresného súdu z prejednávania a rozhodovania v predmetnej dedičskej veci. Krajský súd však uznesením sp. zn. 13 Nc 13/96 z 12. marca 1996 rozhodol, že sudcovia okresného súdu nie sú v tejto dedičskej veci vylúčení.

Vzhľadom na to, že sa vo veci aj naďalej nekonalo, požiadala sťažovateľka listom zo 4. júna 1997 krajský súd o nariadenie pojednávania.

Napokon 31. októbra 1997 vydala súdna komisárka osvedčenie o dedičstve, proti ktorému podala sťažovateľka 11. novembra 1997 „odvolanie“ z dôvodu, že do dedičstva nebol zahrnutý všetok poručiteľov majetok. Dňa 9. januára 1998 oznámil okresný súd všetkým účastníkom konania, že osvedčenie o dedičstve sp. zn. D 1213/92 nadobudlo

právoplatnosť 16. novembra 1992 (ide o chybu v písaní, správny dátum je 16. november 1997), pretože nikto z účastníkov nepožiadala o pokračovanie v dedičskom konaní a „odvolanie“ sťažovateľky nespĺňalo formálne náležitosti opravného prostriedku.

Ďalším krokom sťažovateľky v tejto veci bol „návrh na obnovu dedičského konania“, ktorý podala 19. februára 1999. Tento návrh okresný súd 20. apríla 1999 zamietol. Proti rozhodnutiu okresného súdu sa sťažovateľka odvolala na krajskom súde, ktorý uznesením sp. zn. 13 Co 239/99 zo 17. augusta 1999 zrušil uznesenie okresného súdu, ktorým bol zamietnutý jej návrh na obnovu konania, a vec bola vrátená prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

S uznesením krajského súdu však nesúhlasil spoludedič JUDr. J. H., a preto proti nemu podal dovolanie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. Uznesením sp. zn. 1 Cdo 63/00 z 12. decembra 2000 Najvyšší súd Slovenskej republiky uvedené dovolanie odmietol.

Následne sťažovateľka „požiadala o prikázanie veci inému súdu“ s tým, že zároveň vzniesla námietku predpojatosti voči všetkým sudcom okresného súdu, ako aj voči všetkým notárom pôsobiacim v jeho obvode.

Uznesením krajského súdu sp. zn. 13 Nc 500/01 z 12. novembra 2001 boli z prejednávania a rozhodovania v označenej dedičskej veci vylúčení piati sudcovia okresného súdu. Toto rozhodnutie bolo doručené právnej zástupkyňi sťažovateľky až 25. júna 2002.

Vážne porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov vidí sťažovateľka *„v tomto postupe súdu, ktorý za desať rokov nie je schopný prejednať dedičskú vec a každý úkon urobí až na jej písomnú výzvu alebo dotaz“*.

Na základe toho sa sťažovateľka domáhala, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov priznaného

v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejedanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a zároveň žiadala, aby jej bolo priznané aj primerané finančné zadost'učinenie v sume 60 000 Sk, ako aj úhrada trov konania. Doplňujúcim podaním z 10. februára 2003 zvýšila sumu, ktorú žiada priznať z titulu primeraného finančného zadost'učinenia, na 200 000 Sk poukazujúc na „*dĺžku prejednávanej veci a jej mnohú a dlhoročnú korešpondenciu a úsilie o jej právoplatné skončenie*“.

Po prijatí s'ťažnosti na ďalšie konanie sa ústavný súd podľa § 29 ods. 6 zákona o ústavnom súde 17. decembra 2002 obrátil na predsedníčku okresného súdu so žiadosťou o vyjadrenie k prijatej s'ťažnosti.

Vo vyjadrení predsedníčky okresného súdu k prijatej s'ťažnosti doručenom ústavnému súdu 16. januára 2002 sa uvádza:

„Celý obsah spisu D 1213/92 potvrdzuje prácu súdnej komisárky a sudcu, ktorému vec bola pridelená na konanie a rozhodnutie. Podaná s'ťažnosť MUDr. B. a ňou popísané jednotlivé úkony nie vždy presne dokumentujú prácu s. komisárky a sudcu. Pokladám preto za potrebné poukázať na postupnosť aj keď nie všetkých, ale podstatných úkonov.

Úmrtný list M. B. bol doručený ešte Štátnemu notárstvu vo Z. 22. 5. 1992. Dňa 15. 6. 1992 bola spísaná pracovníkom notárstva zápisnica o predbežnom šetrení kde bola spísaná aj poľnohospodárska pôda – v rôznych katastrálnych územiach. Dňa 11. 9. 1992 štátna notárka žiada o výpis pozemkovej knihy – presne označuje čísla jednotlivých vložiek. Časť výpisov bola doručená 8. 10. 1992.

K 1. 1. 1993 agenda dedičského práva prechádza na Okresný súd Zvolen. Pri vysokom počte prebraných vecí už dňa 1. 3. 1993 je vec pridelená súdnej komisárke – JUDR. H. Notárka 22. 3. 1993 žiada znovu o doplnenie výpisov – Správu katastra L., identifikácia je spracovaná 17. 06. 1993. Nakoľko na prvú žiadosť nebol doručený výpis katastrálneho územia B.– žiada ho znovu, je spracovaný 28. 10. 1994, predložený notárke, ktorá spracováva prepočet výmery pozemkov. Na výzvu notárky dedička MUDr. B. 8. 5. 1995 doplňuje požadované listinné dôkazy

(D-rozhodnutia, znal. posudok na dom), stále chýba znalecký posudok na motor. vozidlo, ktoré je predmetom dedičstva.

Dňa 22. 8. 1995 – dedič – JUDr. H. oznamuje, že bol podaný na OS Lučenec návrh na určenie vlastníckeho práva v prospech poručiteľa – k nehnuteľnosti, ktorej je spoluvlastníkom, žiada aby sa v dedičskom konaní pokračovalo až po právoplatnosti tohto konania. Kópiu právoplatného rozsudku OS R. Sobota – 7 C 144/95 predložil 12. 1. 1996 a požiadal o pojatie nehnuteľnosti do súpisu aktív po poručiteľovi.

Dňom 3. 1. 1996 podáva MUDr. B. námietku predpojatosti notárky a celého okresného súdu. Po vyjadrení všetkých sudcov je spis predložený nadriadenému súdu – vrátený 22. 3. 1996, sudcovia nie sú vylúčení, pričom rozhodnutie preds. súdu o vylúčení notárky je irelevantné. Krajský súd poukazuje na právo účastníka konania žiadať o delegovanie veci a upravuje ďalší postup súdu. Konštatujem, že toto uznesenie 13 Nc 13/96 zo dňa 12. 3. 1996 sudca opomenul doručiť účastníkom konania, je doručené pri sledovaní veci preds. súdu.

Spis bol 16. 5. 1996 vrátený notárke, tá žiada na základe rozsudku 7 C 144/95 o výpis listu vlastníctva – spracované 18. 7. 1996. Obsah spisu dokumentuje úkony notárky smerujúce k získaniu znaleckého posudku na auto, doplnenia dedičských rozhodnutí, posledné podanie MUDr. B.– 21. 4. 1997, 22. 5. 1997. Vo veci bolo 31. 10. 1997 vydané osvedčenie za účasti účastníkov konania, ktorí ho vzali na vedomie, vrátane poučenia, prevzali. Osvedčenie nadobudlo právoplatnosť 16. 11. 1997.

MUDr. B. dňa 12. 11. 1997 podala proti osvedčeniu odvolanie, účastníci konania sa k nemu vyjadrili 20. 11. 1997, sudca dňa 9. 1. 1998 oznamuje účastníkom konania, že osvedčenie nadobudlo právoplatnosť, dňa 24. 3. 1998 je vydané rozhodnutie o poplatkoch.

Dňa 20. 4. 1998 podáva MUDr. B. sťažnosť proti prvostupňovému rozhodnutiu námietku predpojatosti notárky, spis je predložený notárke, ktorá po doplnení údajov 24. 6. 1998 vydáva opravné osvedčenie, ktoré nadobúda právoplatnosť 25. 9. 1998. Sudca 21. 10. 1998 rozhoduje o nevyhlúčení notárky. Na podanie MUDr. B. k rukám preds. súdu 24. 9. 1998 – po vyjadrení notárky a sudcu je jej oznámený stav konania 4. 1. 1999.

Dňom 25. 2. 1999 podáva MUDr. B. návrh na obnovu konania vo veci D 1213/92, účastníci sa k nemu vyjadrujú 23. 3. 1999. Sudca rozhodol po uhradení súdneho poplatku 20. 4. 1999, návrh zamietol. Dňa 11. 5. 1999 bolo podané odvolanie, spis predložený nadriadenému súdu – uznesením 13 Co 239/99-212 sa vec vracia na ďalšie konanie okresnému súdu, spis vrátený 26. 8. 1999 – doručované uznesenie účastníkom konania.

Dňa 28. 9. 1999 účastník konania JUDr. H. predkladá dovolanie na NS SR proti uzneseniu Kraj. súdu B. Bystrica – 13 Co 239/99-212. Po doručení účastníkom konania spis je predložený NS SR – 13. 1. 2000. NS SR vracia spis bez vybavenia 23. 6. 2000, nakoľko neboli pripojené 2 doručenky. Spis opakovane predložený 29. 6. 2000. NS SR uznesením 1 Cdo 63/2000 zo dňa 12. 12. 2000 odmietol dovolanie. Rozhodnutie bolo doručené účastníkom konania a 4. 4. 2001 sudca vracia spis notárke na konanie v zmysle právneho záveru krajského súdu. Dňa 26. 4. 2001 MUDr. B. predkladá návrh na prikázanie veci inému súdu – namieta zaujatosť všetkých sudcov OS Zvolen a všetkých notárov, pôsobiacich v obvode OS Zvolen. Sudca žiada 20. 6. 2001 o presné špecifikovanie dôvodov pre prikázanie veci inému súdu. Dňa 24. 9. 2001 sa sudca vo veci vyjadruje, žiada o vyjadrenie 7 notárov, sudcov OS Zvolen. Dňa 26. 9. 2001 nám Kraj. súd B. Bystrica odstupuje vyjadrenie advokátky, ktorá prevzala zastúpenie MUDr. B., doplnenie dôvodov vylúčenia sudcov a delegovania veci. Notári sa vyjadrili v období 5. 10. – 11. 10. 2001. Krajský súd uznesením 13 Nc 500/2001–263 dňa 22. 10. 2001 rozhodol o vylúčení 5-tich sudcov. Sudca, ktorému vec bola pridelená sa dňa 21. 1. 2002 vyjadruje s poukazom na § 15 ods. 1 O. s. p. – súhlasí s vylúčením pri rozhodovaní vo veci. Vyjadrujú sa aj ďalší sudcovia a vec je 18. 2. 2002 znovu predložená nadriadenému súdu. Ten rozhoduje, že sudca D. M. nie je vylúčený z prejednávania veci. Spis sa vrátil 12. 3. 2002. Po doručení bola zaslaná výzva na právnu zástupkyňu MUDr. B., aby oznámila, či ostatní dedičia súhlasia s prikázaním veci z dôvodu vhodnosti, odpoveď bola doručená 4. 10. 2002, účastníci sa vyjadrili 13. 11. 2002 – s tým, že s prikázaním veci súhlas nevyslovili. Vec sa nachádza u sudcu na ďalšie konanie.

S poukazom na úkony, ktoré boli postupne vo veci vykonané do rozhodnutia súdu zo dňa 31. 10. 1997 a následne, podania sťažovateľky, ktoré si vyžiadali postupné vyjadrenie sudcov a notárov a predkladanie veci nadriadenému súdu máme zato, že

v konaní OS Zvolen D 1213/92 nedošlo k porušeniu práva sťažovateľky MUDr. D. B. tak, ako to má na zreteli ust. čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“

K vyjadreniu predsedníčky okresného súdu zaujala 7. marca 2003 právna zástupkyňa sťažovateľky nasledujúce stanovisko:

«Konštatovaniu pani predsedníčky, „že celý obsah spisu D 1213/92 potvrdzuje prácu súdnej komisárky a sudcu“, by sme radi oponovali skutočnosťou, že samotným prerokovaním veci na súde alebo inom orgáne sa právna neistota sťažovateľky neodstránila a to ani faktom, že súdny komisár, či súd vo veci vykonal mnoho úkonov.

Vo veci sťažovateľky právna neistota trvá prakticky od smrti jej otca až do dnešného dňa, čo je už viac ako 10 rokov.»

Ďalej cituje judikatúru ústavného súdu, o ktorú opiera svoju argumentáciu, a tvrdí, že *„Zhromažďovanie podkladov k dedičskému konaniu trvalo súdnej komisárke od 22. 5. 1992 do 22. 5. 1997.*

Z toho obdobia len na 4 mesiace požiadal JUDr. H.– účastník konania o jeho prerušenie do právoplatného skončenia konania o určenie vlastníckeho práva (žiadal 22. 8. 1995, právoplatný rozsudok doložil 12. 1. 1996) bez toho, že bolo o prerušení vydané uznesenie a doručené sťažovateľke ako účastníčke konania“.

Na základe toho vyslovuje názor, že konanie súdnej komisárky i okresného súdu vykazuje známky zbytočných prietáhov v konaní, a tým došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. V dôsledku toho senát predmetnú sťažnosť prerokoval na svojom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov konania, ich zástupcov a verejnosti len na základe obsahu sťažnosti a dotknutého súdneho spisu.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností ústavný súd zistil nasledovný priebeh konania v predmetnej veci od 22. mája 1992, keď bolo bývalému Štátnemu notárstvu vo Zvolene (ďalej len „štátne notárstvo“) doručené oznámenie o úmrtí poručiteľa, do 15. januára 2003, keď bol ústavnému súdu doručený spis okresného súdu sp. zn. D 1213/92.

Dňa 15. júna 1992 bola na štátnom notárstve spísaná s dcérou poručiteľa B. H., rod. B., zápisnica o predbežnom vyšetrení a 11. septembra 1992 boli vyžiadané výpisy z pozemkovej knihy spolu so žiadosťou o identifikáciu parciel patriacich do dedičstva.

Dňa 28. septembra 1992 vystavilo štátne notárstvo potvrdenie o okruhu dedičov, z ktorého vyplýva, že sťažovateľka je dedičkou po poručiteľovi v jednej polovici.

Požadované výpisy z pozemkovej knihy boli štátnemu notárstvu doručené 8. októbra 1992.

Od 1. januára 1993 prešla dedičská agenda na okresný súd, ktorý 1. marca 1993 poveril notárku JUDr. D. H. vo funkcii súdnej komisárky úkonmi spojenými s dedičským konaním sp. zn. D 1213/92.

Súdna komisárka požiadala 22. marca 1993 Správu katastra v Lučenci o zaslanie ďalších výpisov z pozemkovej knihy, ako aj o identifikáciu parciel patriacich do dedičstva. Časť požadovaných dokladov bola súdnej komisárke zaslaná 28. mája 1993 a zostávajúca časť 17. júna 1993.

Po uplynutí jedného roka 18. júna 1994 požiadala súdna komisárka Správu katastra v Lučenci o zaslanie ďalších výpisov z pozemkovej knihy, ako aj o identifikáciu príslušných parciel. Zo spisu nie je možné zistiť, kedy boli výpisy doručené súdnej komisárke, ale podľa dátumu na nich boli vyhotovené 28. októbra 1994.

Prípísom z 19. apríla 1994 požiadala súdna komisárka sťažovateľku o zaslanie dedičského rozhodnutia po otcovi poručiťa a predloženie znaleckého ohodnotenia vecí patriacich do dedičstva, a to osobného motorového vozidla a rodinného domu. Sťažovateľka jej požadované doklady zaslala 8. mája 1994 s výnimkou znaleckého ohodnotenia motorového vozidla, pretože bolo odhlásené z evidencie a nemá od neho k dispozícii žiadne doklady.

Dňa 22. augusta 1995 požiadal dedič JUDr. J. H. súdnu komisárku, aby nepojednávala v dedičskej veci skôr, než bude ukončené konanie na Okresnom súde v Rimavskej Sobote o určenie vecí patriacich do dedičstva po poručiťovi. Právoplatný rozsudok Okresného súdu v Rimavskej Sobote sp. zn. 7 C 144/95 v tejto veci bol doručený súdnej komisárke 12. januára 1996.

Rozhodnutím predsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr. 2108/95, Spr. 2101/96 z 30. januára 1996 bola notárka JUDr. D. H. vylúčená z úkonov súdneho komisára v dedičskej veci po poručiťovi M. B. na základe námietky sťažovateľky z dôvodu predpojatosti a priet'ahov v konaní. Na základe toho vrátila súdna komisárka 8. februára 1996 spis okresnému súdu.

Krajský súd rozhodol 12. marca 1996 uznesením sp. zn. 13 Nc 13/96, že sudcovia okresného súdu nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci sp. zn. D 1213/92. Toto rozhodnutie bolo doručené okresnému súdu 22. marca 1996, ale sťažovateľke až 4. decembra 1996 na základe jej urgencie.

Dňa 5. decembra 1996 zaslal okresný súd dedičský spis sp. zn. D 1213/92 opäť notárke JUDr. D. H. na ďalšie konanie odvolávajúc sa na vyššie citované rozhodnutie krajského súdu s tým, že predchádzajúce rozhodnutie predsedníčky súdu o jej vylúčení je irelevantné.

Listom zo 7. februára 1997 oznámil spoludedič JUDr. J. H. súdnej komisárke, že motorové vozidlo, na ktoré je potrebné vyhotoviť znalecké ocenenie, sa nachádza v dome po poručiteľovi a prístup k nemu má iba sťažovateľka.

Prípisom z 3. apríla 1997 požiadala predsedníčka okresného súdu súdnu komisárku o zapožičanie dedičského spisu za účelom riešenia sťažnosti sťažovateľky na prietahy v konaní podanej krajskému súdu.

Dňa 12. mája 1997 vyzvala súdna komisárka dediča JUDr. J. H. na predloženie znaleckého posudku na osobné motorové vozidlo, ktoré má byť zaradené do aktív dedičstva.

V nadväznosti na vyššie uvedený rozsudok Okresného súdu v Rimavskej Sobote požiadala súdna komisárka 19. mája 1997 katastrálny odbor Okresného úradu P. o poskytnutie údajov z katastra nehnuteľností a 10. septembra 1997 zasiela k tejto žiadosti urgenciu.

Vo veci bolo 31. októbra 1997 vydané osvedčenie o dedičstve, proti ktorému podala sťažovateľka 12. novembra 1997 odvolanie.

Dňa 9. januára 1998 oznámil okresný súd dedičom, že osvedčenie o dedičstve sp. zn. D 1213/92 nadobudlo právoplatnosť 16. novembra 1992 (ide o chybu v písaní, správny dátum je 16. november 1997) uvádzajúc, že nikto z účastníkov nepožiadal o pokračovanie v dedičskom konaní a „odvolanie“ sťažovateľky nespĺňalo formálne náležitosti opravného prostriedku.

Podaním zo 6. apríla 1998 doručeným okresnému súdu 20. apríla 1998 sa sťažovateľka sťažovala na postup súdnej komisárky a vzniesla voči nej, ako aj voči všetkým sudcom okresného súdu námietku predpojatosti.

Okresný úrad P., katastrálny odbor, vrátil 2. júna 1998 okresnému súdu osvedčenie o dedičstve z dôvodu meritórnych chýb a požiadal o vydanie opravného osvedčenia o dedičstve, ktoré súdna komisárka vydala 24. júna 1998.

Podaním z 21. septembra 1998 (po doručení opravného uznesenia o dedičstve) požiadala sťažovateľka opätovne o pokračovanie v dedičskom konaní.

Uznesením z 21. októbra 1998 rozhodol okresný súd, že súdna komisárka JUDr. D. H. nie je vylúčená z pojednávania v dedičskej veci sp. zn. D 1213/92.

Dňa 25. februára 1999 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľky na obnovu dedičského konania sp. zn. D 1213/92. Listom zo 6. apríla 1999 požiadala sťažovateľka okresný súd o bezodkladné nariadenie pojednávania vo veci jej návrhu na obnovu konania.

Okresný súd uznesením sp. zn. D 1213/92 z 20. apríla 1999 návrh na obnovu dedičského konania zamietol. Sťažovateľka proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie.

Krajský súd uznesením sp. zn. 13 Co 239/99 zo 17. augusta 1999 zrušil uznesenie okresného súdu, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľky na obnovu dedičského konania, a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Dedič JUDr. J. H. podal 28. septembra 1999 cestou okresného súdu dovolanie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky proti vyššie uvedenému uzneseniu krajského súdu. Spis bol postúpený dovolaciemu súdu 11. januára 2000.

Dňa 19. júna 2000 vrátil Najvyšší súd Slovenskej republiky spis okresnému súdu s požiadavkou, aby k nemu boli pripojené doručky dedičov Ing. M. H. a JUDr. J. H. Po opätovnom doručení spisu dovolací súd 12. decembra 2000 uznesením sp. zn. 1 Cdo 63/00

dovolanie JUDr. J. H. proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 13 Co 239/99 zo 17. augusta 1999 odmietol.

Okresný súd predložil 4. apríla 2001 spis v dedičskej veci po poručiteľovi M. B. po vrátení z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky súdnej komisárke JUDr. D. H.

Dňa 23. apríla 2001 podala sťažovateľka krajskému súdu návrh na prikázanie dedičskej veci sp. zn. D 1213/92 Okresnému súdu v Lučenci, čo neskôr zdôvodnila tvrdením o priateľských a iných vzťahoch sudcov okresného súdu a notárov k dedičovi JUDr. J. H.

Po vyjadrení sudcov okresného súdu a notárov pôsobiacich v jeho obvode k námietke predpojatosti vznesenej sťažovateľkou predložil okresný súd 22. októbra 2001 spis na rozhodnutie krajskému súdu, ktorý uznesením sp. zn. 13 Nc 500/01 z 12. novembra 2001 rozhodol, že piati sudcovia okresného súdu sú vylúčení z pojednávania a rozhodovania veci sp. zn. D 1213/92.

Predsedníčka okresného súdu opatrením z 23. januára 2002 rozhodla o pridelení veci sp. zn. D 1213/92 na prejednanie a rozhodnutie sudkyňi JUDr. Ľ. O., ktorá jej však 29. januára 2002 oznámila, že sa cíti byť v tejto veci zaujatá.

Dňa 31. januára 2002 rozhodla predsedníčka okresného súdu opatrením o pridelení veci sp. zn. D 1213/92 na prejednanie a rozhodnutie Mgr. B. H. Menovaný sudca sa však taktiež cítil byť v tejto veci zaujatý.

Predsedníčka okresného súdu predložila 18. februára 2002 znovu spis sp. zn. D 1213/92 na rozhodnutie v zmysle § 16 ods. 1 OSP krajskému súdu s poukazom na to, že právna zástupkyňa sťažovateľky požiadala podaním z 11. septembra 2001 o prikázanie veci inému súdu. V závere sprievodného listu predsedníčka okresného súdu konštatuje, že:

„postupom, ktorý zvolili sudcovia tunajšieho súdu, skutočne už dochádza k zbytočným pried'ahom vo veci, ide o vec starú, reštančnú.“

Krajský súd uznesením sp. zn. 13 Nc 78/2002 z 26. februára 2002 rozhodol, že sudca D. M. nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci sp. zn. D 1213/92.

Okresný súd 13. marca 2002 vyzval notárov v jeho obvode, aby sa vyjadrili, či sú v danej veci zaujatí, a výzvu zopakoval 5. júna 2002. Všetci notári odpovedali v tom zmysle, že sa v danej veci cítia byť zaujatí.

Dňa 25. júna 2002 vyzval okresný súd právnu zástupkyňu s'ťažovateľky, aby mu oznámila, či jej klientka a ostatní dedičia súhlasia s postúpením veci inému súdu, a zároveň aby zdôvodnila, prečo žiada prikázanie veci z dôvodu vhodnosti. Odpoveď na výzvu urgoval okresný súd prípisom z 18. septembra 2002. Stanovisko právnej zástupkyne na túto výzvu bolo okresnému súdu doručené 4. októbra 2002.

Výzvu obsahujúcu požiadavku na zaujatie stanoviska k návrhu na prikázanie veci inému súdu zaslal okresný súd 6. novembra 2001 aj ostatným dedičom, ktorí k návrhu zaujali negatívne stanovisko.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o s'ťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

S'ťažovateľka sa svojou s'ťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia jej základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných pried'ahov...“, a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1

dohovoru, podľa ktorého „Každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...“.

Ústavný súd v rámci svojej doterajšej rozhodovacej činnosti vyslovil, že úkony notára ako súdneho komisára v konaní o dedičstve sú úkonmi súdu, a preto aj nimi možno spôsobiť zbytočné priet'ahy, za ktoré nesie zodpovednosť všeobecný súd (III. ÚS 47/00).

Tento záver vyplýva z ustanovenia § 38 ods. 1 (prvej vety) OSP, podľa ktorého súd poverí notára, aby ako súdny komisár prejednal dedičstvo a v prípadoch, keď sú splnené podmienky uvedené v § 175zca, vydal osvedčenie o dedičstve. Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia úkony notára podľa odseku 1 sa považujú za úkony súdu. Zodpovednosť všeobecného súdu za efektívny postup súdneho komisára v dedičskom konaní vyplýva aj z ustanovenia § 175zb ods. 1 OSP, podľa ktorého súd môže odňať vec poverenému notárovi, ak napriek predchádzajúcemu upozorneniu spôsobí zbytočné priet'ahy v súdnom konaní. Súd potom poverí úkonmi v konaní o dedičstve iného notára podľa rozvrhu práce.

V občianskom súdnom konaní je povinnosť súdu konať bez zbytočných priet'ahov konkretizovaná vo viacerých ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku. Podľa § 6 OSP v konaní postupuje súd v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná a aby skutočnosti, ktoré sú medzi účastníkmi sporné, sa spoľahlivo zistili. Podľa § 100 ods. 1 OSP, len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd aj bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Napokon podľa § 114 ods. 1 OSP predseda senátu pripraví konanie tak, aby bolo možné rozhodnúť spravidla na jednom pojednávaní. O priet'ahoch v súdnom konaní možno hovoriť vtedy, ak súd vôbec nevyužije tie procesné inštitúty alebo iné prostriedky, účelom ktorých je zabezpečenie nielen účinnej, ale tiež „rýchlej ochrany práv účastníkov konania, prípadne ak k ich použitiu siahne vtedy, keď je ich skutočný príspevok (účinnok) k dosiahnutiu účelu súdneho konania vylúčený alebo značne minimalizovaný“ (I. ÚS 57/97). Priznanie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zakladá povinnosť

súdu na organizovanie práce tak, aby sa toto základné právo objektívne realizovalo (II. ÚS 26/95).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ (II. ÚS 61/98, II. ÚS 214/02), pričom „tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným rozhodnutím“ (I. ÚS 44/99, I. ÚS 70/02, IV. ÚS 68/02).

K zbytočným priet'ahom v súdnom konaní môže dôjsť nielen samotným nekonaním príslušného súdu, ale aj takou činnosťou súdu, ktorá nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty účastníka súdneho konania, teda k právoplatnému rozhodnutiu vo veci, s ktorou sa obrátil na súd. Preto na splnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány (napr. všeobecné súdy) vec len prerokovali, príp. vykonali rôzne úkony (bez ohľadu na ich počet) a právoplatne nerozhodli (napr. I. ÚS 10/98, II. ÚS 64/99, I. ÚS 98/99).

Pri posudzovaní, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka konania a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prejednávanej veci.

1. Na základe preskúmania doterajšieho priebehu konania vo veci sp. zn. D 1213/92 pred okresným súdom ústavný súd konštatuje, že toto konanie možno hodnotiť ako skutkovo zložitú, po právnej stránke však nie je zložitú. Rozhodovanie v danej veci predstavuje určitý stupeň faktickej zložitosti súvisiaci so zisťovaním okruhu vecí patriacich do dedičstva po poručiteľovi. Vzhľadom na doterajší priebeh konania môže ústavný súd pripísať jeho zdĺhavý priebeh čiastočne aj na vrub náročnosti pri zisťovaní skutkového

základu prejednávanej veci (súpis a oceňovanie veci patriacich do aktív dedičstva a rozsah pasív, ako aj rozsah sporných skutočností).

Zároveň však ústavný súd vyjadruje názor, že pri účinnejšom a dôslednejšom postupe okresného súdu, pokiaľ ide o jeho pokyny voči notárke (ako aj notárky poverenej úkonmi v tomto dedičskom konaní), by sa mohlo konanie do značnej miery urýchliť a nemuselo by v ňom dochádzať k zbytočným priet'ahom.

2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu označených práv s'ťažovateľky.

Správanie účastníka konania môže zbaviť orgán verejnej moci zodpovednosti za priet'ahy v konaní len vtedy, ak dôsledkom správania účastníka je spomalenie alebo znemožnenie postupu konania.

Zo skutkových zistení ústavného súdu v uvedenej veci takáto skutočnosť nevyplýva. Predsedníčka okresného súdu síce vo vyjadrení k s'ťažnosti poukazuje na celý rad podaní s'ťažovateľky, v ktorých v doterajšom priebehu konania namietala priet'ahy v konaní, zaujatosť sudcov okresného súdu a notárov pôsobiacich v jeho obvode a domáhala sa prikázania veci inému súdu, čo dáva do súvislosti s tým, že tieto podania si vyžiadali postupné vyjadrenia sudcov a notárov, ako aj predkladanie veci nadriadenému súdu, čo malo zrejme ovplyvniť aj celkovú dĺžku konania. V nadväznosti na to však ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej predĺženie konania, ktoré je dôsledkom uplatnenia procesných práv účastníkov konania, zásadne nemá povahu zbytočných priet'ahov (II. ÚS 41/97, I. ÚS 15/02, III. ÚS 58/02). Navyše, podľa názoru ústavného súdu priet'ahy v konaní, ktoré možno pripísať správaniu účastníka konania, nevylučujú zodpovednosť štátu za to, že o právach účastníka konania sa rozhoduje dlhšie, ako je primerané podľa povahy veci, ak ide o zbytočný priet'ah zapríčinený nečinnosťou orgánu verejnej moci (II. ÚS 14/01). Ústavný súd síce pripúšťa, že k určitým priet'ahom v konaní došlo aj v dôsledku celého radu procesných podaní zo strany s'ťažovateľky, avšak

pri zohľadnení doterajšej celkovej dĺžky konania sú tieto priet'ahy v podstatnom nepomere voči priet'ahom zapríčineným neefektívnymi a nesústredenými úkonmi okresného súdu.

3. Tretím kritériom, použitím ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k zbytočným priet'ahom v označenom dedičskom konaní, bol postup samotného okresného súdu vrátane postupu notára ako súdneho komisára v konaní o dedičstve, keďže jeho úkony sú úkonmi súdu, ktorými je možné spôsobiť zbytočné priet'ahy v konaní (III. ÚS 47/00).

Z rozboru vecí, ktorý je výsledkom preskúmania obsahu súdneho spisu a doterajšieho priebehu konania, vyplýva, že v predmetnej veci opakovane dochádzalo k niekoľkomesačným obdobiam nečinnosti a viacerým neefektívnym úkonom. Konanie je preto ako celok poznačené zbytočnými priet'ahmi. Ústavný súd je toho názoru, že postačuje vymedziť len jednotlivé najzávažnejšie obdobia nečinnosti, resp. činnosti, ktoré možno kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy.

Zbytočnými priet'ahmi je poznačené obdobie od 22. marca 1993, keď súdna komisárka požiadala Správu katastra v L. o zaslanie výpisov z pozemkovej knihy a identifikáciu parciel, až do 18. júna 1994, keď požiadala ten istý orgán o poskytnutie ďalších údajov z katastra nehnuteľností.

Ďalší úkon vo veci nasledoval až po viac než ôsmich mesiacoch, a to 19. apríla 1995, keď súdna komisárka žiadala sťažovateľku o predloženie znaleckého posudku na osobné motorové vozidlo. Skutočnosť, že toto vozidlo patrí do dedičstva po poručiťovi, bola pritom známa už zo zápisnice o predbežnom vyšetrení z 15. júna 1992.

Za úkon, ktorým sa zbytočne predĺžilo konanie, treba považovať rozhodnutie predsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr. 2108/95, Spr. 2101/96 z 30. januára 1996, ktorým bola notárka JUDr. D. H. vylúčená z úkonov súdneho komisára v dedičskej veci po poručiťovi M. B.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu z 12. marca 1996 sp. zn. 13 Nc 13/96 o nevyhlúčení sudcov okresného súdu z prejednávania a rozhodovania vecí sp. zn. D 1213/92 môže o prípadnom vylúčení súdnej komisárky rozhodnúť iba zákonný sudca, a preto je uvedené rozhodnutie predsedníčky okresného súdu irelevantné. Toto uznesenie došlo okresnému súdu 22. marca 1996, ale spis bol vrátený súdnej komisárke až 5. decembra 1996.

Aj medzi ďalšími úkonmi vykonávanými vo veci súdnou komisárkou sú neprimerané časové odstupy (napr. žiadosť o poskytnutie údajov z katastra nehnuteľností adresovaná Okresnému úradu v P., katastrálnemu odboru, z 19. mája 1997 a urgencia vzťahujúca sa na túto žiadosť z 10. septembra 1997, teda takmer po piatich mesiacoch).

Pokiaľ ide o osvedčenie o dedičstve vydané súdnou komisárkou 31. októbra 1997 v znení opravného osvedčenia o dedičstve z 24. júna 1998, ústavný súd prihliadol na to, že v zmysle uznesenia krajského súdu sp. zn. 13 Co 239/99 zo 17. augusta 1999 nenadobudlo právoplatnosť, lebo včas podanou žiadosťou sťažovateľky „stratilo platnosť“. Výsledkom konania (postupu) okresného súdu bolo teda také rozhodnutie, ktoré neviedlo k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky.

Nasledujúce úkony súdu poukazujú na nedostatočnú sústredenosť okresného súdu na túto vec. Ide napr. o predloženie spisu Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 13. januára 2000 na rozhodnutie o dovolaní dovolateľa JUDr. J. H. z 28. septembra 1999. Najvyšší súd Slovenskej republiky musel spis vrátiť okresnému súdu (23. júna 2000) z dôvodu, že z neho nevyplývalo, že by dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu bolo nadobudlo právoplatnosť.

Po tom, čo sťažovateľka podala 27. júna 2001 návrh na prikázanie veci inému súdu namietajúc zaujatosť všetkých sudcov okresného súdu a notárov pôsobiacich v jeho obvode, spočívala činnosť okresného súdu takmer výlučne v zasielaní výziev (a opakovaných výziev) všetkým sudcom a notárom, aby sa vyjadrili, či sa cítia byť v tejto veci zaujatí.

Hodnotenie jednotlivých úkonov a postupov okresného súdu zakladá záver o nečinnosti, resp. realizovaní takých úkonov, ktoré nemožno považovať za relevantný a efektívny postup pri odstraňovaní právnej neistoty sťažovateľky v dedičskom konaní po jej nebohom otcovi. Dedičská vec, v ktorej je sťažovateľka účastníčkou konania, trvá neprimerane dlho, keďže v nej došlo k zbytočným priet'ahom či už zo strany notárky, ktorá ju ako súdna komisárka prejednáva, alebo okresného súdu.

Existenciu zbytočných priet'ahov v tomto konaní potvrdzuje aj list predsedníčky okresného súdu z 18. februára 2002 adresovaný krajskému súdu, v závere ktorého sa uvádza, že: „postupom, ktorý zvolili sudcovia tunajšieho súdu, skutočne už dochádza k zbytočným priet'ahom vo veci, ide o vec starú, reštančnú“.

Ústavný súd na základe uvedeného dospel k záveru, že okresný súd svojím postupom v predmetnej veci porušil základné právo sťažovateľky na konanie bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

IV.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy druhej vety ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva a slobody porušil, vo veci konal [podobne aj § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde].

Aj keď sa sťažovateľka výslovne nedomáhala, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. D 1213/92 konal bez zbytočných priet'ahov, ústavný súd túto povinnosť okresnému súdu vzhľadom na citovaný článok ústavy uložil aj bez návrhu a rozhodol tak, ako je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy „Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie“.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“. Z ustanovenia § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde vyplýva, že primerané finančné zadost'učinenie má povahu náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch. Podľa ods. 5 citovaného zákonného ustanovenia ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti žiadala priznať primerané finančné zadost'učinenie v sume 200 000 Sk poukazujúc najmä na celkovú doterajšiu dĺžku konania okresného súdu.

Podľa názoru ústavného súdu nemožno spravodlivo žiadať, aby fyzická osoba čakala na výsledok dedičského konania viac než desať rokov. Sťažovateľka oprávnene takýto postup okresného súdu a súdnej komisárky považuje za nespravodlivosť a zároveň pociťuje márnosť ako sprievodný znak porušovania jej základného práva. Vychádzajúc z tohto pohľadu na pozíciu sťažovateľky, princípov spravodlivosti a spôsobu zavŕšenia ochrany základných práv každej oprávnenej osoby, ako aj z konkrétnych okolností tohto prípadu ústavný súd dospel k záveru, že primerané finančné zadost'učinenie vo výške 100 000 Sk, ktoré je okresný súd povinný zaplatiť v súlade s výrokom tohto nálezu, je náležitou satisfakciou spojenou s porušením základného práva sťažovateľky.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou Mgr. V. H., L. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania vo výške 12 398 Sk (slovom Dvanásťtisícristodevät'desiatosem slovenských korún) z dôvodu trov jej právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby v hodnote po 3 900 Sk, jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2003 v hodnote 4 270 Sk, teda spolu za tri úkony právnej služby (príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie sťažnosti a vyjadrenie k stanovisku predsedníčky okresného súdu z 12. marca 2003), pričom základom za prvé dva úkony právnej služby bola nominálna mesačná mzda zamestnanca

hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2001 vo výške 11 693 Sk a za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2003 nominálna mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2002 vo výške 12 811 Sk. Ďalej ústavný súd priznal právnej zástupkyni sťažovateľky dvakrát náhradu režijného paušálu po 100 Sk a raz v sume 128 Sk [§ 1 ods. 3, § 13 ods. 8, § 16 ods. 1 písm. a) a c) a ods. 4 a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb].

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. apríla 2003